

nævnedes Amtskredse. Jeg vilde nu foretrække endnu større Kredse, men det kan der naturligvis forhandles om, men det er ganske givet, at f. Eks. Amtskredse ogsaa vil bevare noget af det, som enkelte sætter Pris paa, nemlig den lokale Repræsentation. Det er imidlertid et Spørgsmaal, man kan forhandle om. Jeg har ved en tidligere Lejlighed under Grundlovsforslagets Behandling været inde paa, om man dog ikke, naar man vil have et Forholdstalsvalg, skulde gaa en anden Vej for at samle Interesserne her i Landet, f. Eks. den Vej, at man, som det ogsaa er foreslaaet i Folketinget, lod København og Frederiksberg vælge sine 22 eller 25 Rigsdagsmænd samlet, og at man saa, med Henblik paa Fællesinteresserne, f. Eks. slog Købstæderne sammen i større Kredse, de sjællandske Købstæder og de fynske Købstæder, og lod dem vælge deres Repræsentanter og saa delte Landet i større Kredse og lod dem vælge deres Repræsentanter efter Forholdstalsvalg. Man vil indvende mod denne Tanke, at Repræsentationen vilde blive for ensidig, Modsetningerne for store, man vilde derved faa bestemte Købstadrepræsentanter og bestemte Landborepræsentanter. Men jeg tror alligevel ikke, at Ordningen vilde være saa uheldig, for jeg er ganske overbevist om, at hvis disse Købstadrepræsentanter staa enige om en Sag, saa vil det have Indflydelse paa Landborepræsentanternes Opfattelse af Sagen, ligesom omvendt: hvis Landborepræsentanterne staa ganske enige om deres Krav i en eller anden Sag, saa vil det samme være Tilfældet med Købstadrepræsentanterne. Jeg kunde altsaa tænke mig en Ordning, hvorved virkelig de Interesser, der var fælles, kom til at stemme sammen.

Jeg maa maaske gøre et Par Bemærkninger til de enkelte Paragraffer. — Lovforslaget vil jo blive henvist til et Udvalg, og der vil blive rig Lejlighed til at drøfte de enkelte Spørgsmaal, jeg skal kun nævne et Par enkelte Ting. I Modsetning til de konservative Medlemmers Udjævningsforslag er Folketingsvalgretsaldere sat til 25 Aar. Vi har holdt os til de 30, og det forekommer mig, at naar man paa en Gang gør et saadant Spring som at tage Tyendet og Kvinderne med — i Parentes bemærket kunde man vist foretage en Afstemning blandt Kvinderne her i Landet og faa et betydeligt Flertal for ikke denne Gang at lade Kvinderne komme med i det politiske Kævl, men foreløbig vente, til man havde prøvet de kommunale Raad

tilstrækkeligt længe, vente, til man var mere moden — og paa samme Tid sætter Valgretsaldere ned til 25 Aar, baade for Kvinderne, for Tyendet o. s. v., hvorved man tredobler det hele, saa er man langt nede. Hvis man virkelig mener, som det lader til fra alle Sider, at Alderen bevirker en vis Besindighed i Opfattelsen, lidt mere Konservatisme, om jeg saa maa sige, saa vil det sige, at man gennem en Nedsættelse af Valgretsaldere til Folketinget gør dette — ja, lad mig sige mere ubesindigt, mere radikalt, hvad De vil kalde det, i hvert Fald ikke besindigere, og det samtidig med, at man saa stærkt udvider Vælgertallet.

§ 31, som den ærede første Taler (Piper) ogsaa omtalte, vil jeg gerne sige et Par Ord om. Det bestemmes her, at det Parti, der ingen Mandater har faaet ved Kredsvalgene, heller ingen Tillægsmandater kan faa. Dette forekommer mig, ligesom den ærede første Taler, at være ganske urimeligt. Det kunde f. Eks. meget godt tænkes, at Højres 85,000 Vælgere, som ved sidste Valg kun fik 7 Mandater, slet ingen havde faaet. De skulde altsaa have været ganske [udelukkede] fra at faa Tillægsmandater! Det vilde dog have været ganske urimeligt, og jeg forstaaer ikke, hvorfor denne Bestemmelse er kommet ind. Jeg synes, det Eksempel, jeg har nævnt, er ret illustrerende.

Den Forskel, der er gjort i Alderen for Valgret til Folketinget og Landstinget, 25 og 35 Aar; er egentlig ikke skikket til at frembringe et virkeligt Tokammerssystem, og ved det første Valg til Landstinget udviskes Forskellen mellem de to Ting endnu mere, idet det i § 113 bestemmes, at de Personer, der ved det første Valg er mellem 30 og 35 Aar, ogsaa skal have Valgret til Landstinget; man vil ikke udelukke nogen, der tidligere har haft Valgret til Landstinget. Og, som jeg sagde før, hvis man bliver noget konservativ med Alderen; vil det første Landstingsvalg blive mindre konservativt end de næste. Jeg synes, det er en ret urimelig Bestemmelse, thi derved gør man i højere Grad Landstinget til et Ekko af Folketinget.

Jeg er ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at Valgmandsvalgene bør foregaa i større Kredse.

Naar det i § 86 bestemmes, at de nuværende kongevalgte Medlemmer skal forblive her i 8 Aar, maa jeg sige, at jeg egentlig ikke kan se, hvorledes man kan være det bekendt; jeg siger det rent ud: Det forekommer mig at være en Haan